

MUNTINF

HET MAGAZINE VAN DE KONINKLIJKE MUNT VAN BELGIË
OKTOBER 2007

45

- 2 Voorwoord
Zoekertjes
Dolf Ledel, filantroop
en vrijmetselaar
- 3 **NIEUW**
Numisbrieven 49 en 50
- 4 De muntslag voor
het buitenland: Haiti
- 6 **NIEUW**
De zilvermunt van 10 euro
Internationaal Pooljaar 2007
- 8 **NIEUW**
Het goudstuk van 100 euro
175 Jaar Muntslag in België
- 10 **NIEUW**
Het tweede mini-goudstuk
van 12½ euro - Leopold II
- 11 Leopold Carlier, graveur
van de munten van Katanga
- 12 **NIEUW**
Tweede reeks Europese
2 euro stukken

NIEUWE GOUDEN 100 EUROMUNT 2007

Internationaal Pooljaar
Ontdek de nieuwe
zilvermunt van 10 euro!

Beste Muntliefhebber,

Sinds 2002 is de jaarlijkse uitgave van een zilveren **10 euro-munt** zowat een vaste traditie geworden. Elke keer weer voert een bijzonder origineel thema de boventoon. En dat is vandaag niet minder het geval met onze nieuwste realisatie: een herdenkingsmunt die volledig in het teken staat van het **Internationaal Pooljaar 2007** en die terzelfdertijd een unieke Belgische première in de kijker plaatst... De wederoprichting van een Belgisch Zuidpoolstation!

Het nieuwe Belgische Princess Elisabeth-onderzoekstation zal werken volgens het Zero Emission principe, waarbij uitsluitend hernieuwbare energie wordt gebruikt en het afval integraal zal worden gerecycled. Daarmee vormt het een regelrechte wereldprimeur!

Een primeur is ook het nieuwe **100 euro goudstuk** dat de afsluiter vormt van een numismatische triptiek rond 175 jaar België. Vooral de beeldzijde oogt heel bijzonder en wel door een verkleinde weergave van zes muntstukken die elk de regeringsperiode van onze zes koningen symboliseren. Op pagina 8 en 9 kunt u deze fraaie, proofgeslagen munt in al haar glorie bewonderen.

Wie zoekt naar een exclusief maar toch heel betaalbaar kadootje om stijlvol mee uit te pakken, vindt vast zijn gading op pagina 10, waar het **mini-goudstukje van 12½ euro** zijn opwachting maakt. Het vormt het tweede luik van een reeks waarbij alle Belgische koningen aan bod zullen komen. Dit jaar zal de beeldenaar van Koning Leopold II de voorzijde van het nieuwe stukje sieren.

Vergeet ook niet om even een kijkje te nemen hiernaast en ontdek de twee nieuwste **numisletters**. Nummer 49 staat, net als de nieuwe 10 euro-munt, geheel in het teken van het Internationaal **Pooljaar 2007** en de nieuwe Belgische Zuidpoolbasis. Met nummer 50 - en de Culturele Hoofdstad **Luxemburg** als thema - zit u uiteraard een stuk dicht bij huis.

In deze Munt Info 45 kunt u verder terecht voor een boeiend artikel over de muntslag van **Haiti** (p. 4 en 5) en op pagina 11 maakt u kennis met de ontwerper van de veelgezochte **Katangese muntstukken**.

Op de laatste pagina tenslotte wacht u nog een verrassing: een unieke buitenkans om de hand te leggen op de **tweede muntenreeks** van 2 euro die gewijd is aan het Verdrag van Rome! Wees er snel bij, want de eerste reeks is bijna uitverkocht.

Alvast veel verzamelplezier toegewenst,

Romain Coenen, Muntmeester

ZOEKERTJES

TE KOOP • Zilverstukken : 50 F Koninklijk Huwelijk 1960 - 500 F 1990 - 50 F Expo 58 - 10 Gulden Koningin Beatrix Petrus HEMERICKX - Kasteellaan, 17 bus 3 1080 Brussel - Tel: 02/414.07.26

TE KOOP • FDC-sets 1971-1981 en 1989-2001 in luxe-kaft Rosa MIDDELKAMP - Korte Van Peltstraat, 32 2018 Antwerpen - Tel: 0497/666.114 en 03/242.26.25

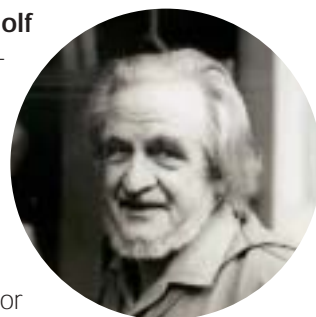
ZOEK • Zilverstukken Oostenrijk: kasteel D'artstetten, Abdij Nonnberg, Hoge Zee, e.a
• Duitsland: 10 € 2006 - Hanzesteden
• USA: 1 dollar Jamestown 2007
Roger STAELENS - Leeuwerikenlaan 41 9200 Dendermonde - Tel: 052/21.11.59

VERS VAN DE PERS

Dolf Ledel Filantroop en Vrijmetselaar

De bekende Brusselse beeldhouwer **Dolf Ledel** (1893-1976) heeft naast vele sculpturen en bas-reliefs ook tientallen medailles ontworpen en gegraveerd. Een groot aantal van deze medailles samen met stempelgereedschap en andere kunstwerken van Dolf Ledel wordt momenteel tentoongesteld in het Ensorhuis te Oostende onder de naam van "James Ensor ontmoet Dolf Ledel".

Bij deze gelegenheid heeft Luc Vandamme dit oeuvre geïnventariseerd en het resultaat hiervan is een catalogus met de beschrijving van 85 medailles, plaketten en breloques. Wij bieden onze lezers dit rijklijk geïllustreerde boek aan voor **25 euro**.

NIEUWE NUMISBRIEVEN VAN DE POST

Hierbij stellen wij u de **twee laatste numisbrieven van 2007** voor. Numisbrieven zijn een uitgave van de Belgische Post in samenwerking met de Koninklijke Munt van België. Op de fraai geïllustreerde omslag van elke uitgave prijken de postzegels, voorzien van een speciale stempel en binnenin bevindt zich een blisterkaart met een fraaie themedaille. Elke envelop draagt bovendien een exclusief uitgiftenummer.

Uitgegeven naar aanleiding van het Internationaal Pooljaar en de oprichting van de nieuwe Belgische Prinses Elisabethbasis op Antarctica.

PRIJS PER NUMISBRIEF: SLECHTS 15,75 €
OPLAGE BEPERKT TOT 3.000 EXEMPLAREN PER UITGIFTE

Numisbrief 49

Gemeenschappelijke uitgave met het G.H. Luxemburg wiens hoofdstad dit jaar is uitgeroepen tot Culturele Hoofdstad van Europa.

Numisbrief 50

Twee van de eerste drie eerste numisbrieven van 2007 zijn nog steeds verkrijgbaar (zij het wel in beperkte aantallen): 100 jaar Scouting (num. 46) en 50^e verjaardag Verdrag van Rome (num. 47).

Haiti

Wapen van Haiti

Generaal Dessalines

Historisch overzicht

Het Midden-Amerikaanse eiland Hispaniola werd in 1492 ontdekt door Columbus, die het voor de Spaanse koning opeiste. Door ziekte en dwangarbeid stierf de oorspronkelijke bevolking uit en vanaf de tweede helft van de 17^e eeuw werd het eiland herbevolkt door Afrikaanse slaven, die in de suiker- en koffieplantages werden tewerkgesteld. In 1697 kwam het westelijke deel in handen van de Fransen onder de naam Saint-Domingue.

Na een slavenopstand in 1791 en een gewonnen oorlog tegen het moederland werd op 1 januari 1804 de onafhankelijkheid van Haiti uitgeroepen. De rebellenleider Generaal Dessalines riep zich zelf uit tot keizer Jacob I, maar het zou nog tot 1820 duren vooraleer van enige staatsstabiliteit sprake was. In dat jaar werd de republiek geproclameerd onder President Boyer die tot 1843 regeerde. Nadien volgden de regimes zich in sneltreinvaart op en tussen 1915 en 1934 werd het land zelfs door de VSA bezet. Vanaf de jaren 50 van vorige eeuw tot 1986 werd het land op dictatoriale wijze geregeerd door François en Jean-Claude Duvalier. Sindsdien is het land opnieuw ten prooi aan politieke chaos.

De productie van koperen pasmunten in 1846

Bij het begin van de onafhankelijkheid werd de piaster gourde gebruikt, die gelijk was aan een Mexicaanse piaster. In 1814 werd de zilveren **gourde** ingevoerd. De naam is afgeleid van de vrucht van een altijdgroene Amerikaanse boom. In 1826 werd de zilveren gourde reeds gevolgd door een papieren gourde.

De Haïtiaanse regering bestelde op **5 juni 1846** voor 10.000 kg koperstukken van 1

en 2 centimes bij de firma **Lassen & Cie**, een aan het Brusselse Sint-Goedeleplein gevestigde knopenfabriek. Daar het hier ging om muntstukken met wettelijke koers diende de Minister van Financiën hiervoor zijn toestemming te geven. Eerst bracht de Muntcommissie (tot 1848 verantwoordelijk voor de regeringscontrole over de Munt) op 12 augustus 1846 een gunstig advies uit en vervolgens gaf Minister Malou op 14 augustus 1846 zijn definitieve goedkeuring.

Zowel in het advies van de Muntcommissie als in de Ministeriële beslissing was wel bepaald dat de fabricage diende te gebeuren in aanwezigheid van een controleur van de Belgische regering. Deze controle zou vervolgens worden uitgevoerd door de heer A. Brichaut, diensthoofd van het Brusselse Waarborgkantoor of door één van diens assistenten.

De eerste proefslagen voor het stuk van 2 centimes werden uitgevoerd met een schroefpers op 29 september 1846. De Luikse firma **Françotte** leverde de muntplaatjes. Deze firma zou in 1882 fusioneren met de firma's Pirlot en Chaudoir en omgevormd worden tot de Usines à Cuivre et à Zinc de Liège, die in de 20e eeuw de hoofdleverancier voor muntplaatjes van de Belgische Munt zou worden.

Op 10 oktober 1846 moest Brichaut echter vaststellen dat de muntslag zich tot dan beperkt had tot talloze proefslagen die niet het gewenste resultaat opleverden. Als gevolg van deze mislukte proefslagen werd de Directeur van de Munt, Josse Allard door Lassen aangezocht om de productie over te nemen. Hieraan werd geen gunstig gevolg gegeven en daarom liet Lassen de koperen muntplaatjes bij Françotte hersmelten.

Vervolgens stelde hij voor om de stukken te laten slaan bij **Dumoulin-Paques**, een stempelfabrikant die in de Luikse Rue Souverain Pont was gevestigd. Na inlichtingen te hebben ingewonnen bij de heer Auguste de Macar, diensthoofd van het Luikse waarborgkantoor, stemde de Muntcommissie op 24 november 1846 in met de fabricage van 5 à 6.000 kg koperen stukken bij deze firma. Vervolgens zette Minister Malou op 26 november 1846 het licht definitief op groen zodat deze muntslag kon worden afgewerkt.

De Macar meldde in zijn eerste weekrapport dat de matrijs van de stukken van 2 centimes na het slaan van 5.520 stukken was gebroken. De productie van de stukken van 1 centime verliep vlotter maar toch vorderde deze productie erg langzaam (amper 70 à 176 kg per week in de periode december 1846 tot februari 1847), zodat hij vreesde dat niet aan de levertermijnen kon worden voldaan. Om de productie sneller te laten verlopen riep de heer Lassen op 16 januari 1847 nogmaals de hulp in van Josse Allard. Ditmaal gaven zowel de Muntcommissie als de Minister van Financiën hun toestemming tot de aanmuntung van 2.000 kg koperen stukken van 1 en 2 centimes in het Munthof. Dit is het laatst gedateerde document in het dossier en de verdere afloop van de productie is bijgevolg niet meer te achterhalen.

Uit dit alles kan echter worden afgeleid dat de Haïtiaanse koperstukken van 1 en 2 centimes, jaartal 1846, wel degelijk in België werden geslagen onder het toezicht van een gemachtigd ambtenaar. Het totale contingent van 10 ton werd gedeeltelijk geslagen bij Lassen te Brussel, Dumoulin-Paques te Luik en in het Munthof te Brussel. De exacte aantallen en de verdeling kunnen niet worden bepaald.

Kenmerken	1 centiem	2 centiem
Diameter	22 mm	26 mm
Gewicht	2,6 g	5,2 g
Dikte	0,90 mm	1,35 mm
Metaal	Rood koper	
Jaartal	1846 (Jaar 43 sinds de Haïtiaanse onafhankelijkheid)	
BMB:	32.HAI.01	32.HAI.02

Onderwerp

Een **lictorenbundel** (Latijn *fasces*) is een oud Romeins symbool van het gezag van de hogere magistraten. Het bestaat uit een bundel houten staven die een bijl insluiten. Fasces werden door ambtenaren (lictiores) voor de magistraten uitgedragen. De houtstaven (iep of berk) stonden symbool voor de Macht van de Straffen en de bijl symboliseerde de Macht

van het leven en de dood. Tijdens de fascistische regering van Mussolini werd de fasces afgebeeld op de Italiaanse vlag.

Epiloog

Op een vraag van Muntcommissaris Adolphe Saintelette uit 1879 kon Alphonse Allard evenmin uitsluitel brengen over het deel van de muntslag dat door zijn vader Josse Allard werd uitgevoerd. Wel bevindt zich in de Munt stempelgereedschap voor Haïtiaanse stukken van 20 centimes uit 1877 en van 1 centime - Général Légitime - uit 1889. Het betreft hier echter niet-reglementaire muntstukken die waarschijnlijk in het atelier van Charles Würden werden geslagen en die dus net als de stukken voor Guyane Indépendante en voor Araucanië-Patagonië (Nouvelle France) tot de apocriefe munten mogen worden gerekend. De gourde is in naam nog steeds de munteenheid van Haïti maar ontelbare devaluaties later is het land feitelijk overgegaan op de Amerikaanse dollar. Die inflatie was er trouwens de oorzaak van dat naast een veelvoud aan herdenkingsmunten slechts mondjesmaat circulatiemunten werden uitgegeven. De meeste van deze circulatiemunten werden in de US Mint te Philadelphia geslagen.

Bibliografie

- *The Coins of Haiti* (Carmen Arroyo, San Antonio 170)
- *Dossier KMB 620*
- *World Coins Catalog KM 24-25-26-27*

Beschrijving van de stukken

Voorzijde : Een op een houweel staande lictorenbundel met boven een bijl en een frygische muts, geflankeerd door 1 (of) 2 C, omringd door het omschrift LIBERTÉ EGALITÉ en het jaartal: AN. 43.

Keerzijde : De nominale waarde UN CENTIME (of) DEUX CENTIMES en het jaartal 1846, tussen twee onderaan samen gebonden takken suikerriet en een vijfpuntige ster, alles omringd door het omschrift REPUBLIQUE D'HAÏTI.

NIEUW

In het teken van het 4° Internationaal Pooljaar en van de oprichting van een nieuwe Belgische wetenschappelijke basis op Antarctica.

Tien jaar geleden gaf de Munt een FDC-set uit ter gelegenheid van de 100e verjaardag van de Belgische Zuidpoolexpeditie onder leiding van Adrien de Gerlache. Sindsdien is ons land één van die voortrekkers bij het wetenschappelijk onderzoek van het Zuidpoolgebied. Zo werd in 1958 de Koning Boudewijn-basis opgericht. De Belgische expeditie die deze basis voor het eerst zou bemannen stond ditmaal onder leiding van Gaston de Gerlache, zoon van de eerste Belgische Antarctica-reiziger.

Het jaar 2007 staat in het teken van het Internationaal Polair Jaar en van de wederoprichting van een Belgisch Zuidpoolstation door de International Polar Foundation. Deze twee gebeurtenissen worden door de Koninklijke Munt van België aangegrepen voor de uitgifte van een 10 euro zilverstuk.

Het Internationaal Pooljaar

Het International Polar Year (IPY) is een groots opgezet wetenschappelijk programma dat gefocust is op het Noordpool- en Zuidpoolgebied. Het loopt van maart 2007 tot maart 2009. Het International Polar Year is een gezamenlijke organisatie van het International Council for Science (ICSU) en het World Meteorological Organization (WMO). Het wordt reeds voor de vierde maal gehouden (na deze van 1882-3, 1932-3, en 1957-8). Om zowel het Noordpool- als het Zuidpoolgebied ten volle te kunnen onderzoeken werd het IPY over twee kalenderjaren gespreid en omvat niet minder dan 200 wetenschappelijke projecten, met medewerking van duizenden wetenschappers uit 60 landen. Er zullen zowel natuurkundige, biologische als sociale onderzoeksthema's aan bod komen.

Het nieuwe Belgische wetenschappelijk station

De bouw van het **Princess Elisabeth-onderzoekstation** is de meest tastbare bijdrage van België aan het Internationaal Pooljaar. Het onderzoekstation zal werken volgens het *Zero Emission* principe, waarbij uitsluitend hernieuwbare energie wordt gebruikt en het afval integraal zal worden gerecycleerd. Daarmee vormt het een wereldprimeur!

Als technologisch uithangbord zal dit nieuwe station het Belgische engagement om de huidige klimaatuitdagingen aan te gaan op een nooit eerder geziene manier beklemtonen. De terugkeer van ons land op Antarctica, 40 jaar na het stopzetten van de activiteiten van de Koning Boudewijn-basis, was enkel mogelijk dankzij de gezamenlijke inspanningen van een aantal privé-bedrijven, de Belgische overheid, het Wetenschapsbeleid (BELSPO), het grote publiek en de International Polar Foundation, die instond voor het ontwerp en de bouw van het station.

TECHNISCHE FICHE

NOM. WAARDE:	10 EURO
KWALITEIT:	PROOF
DIAMETER:	33 MM
GEWICHT:	18,75 G
RAND:	GEKARTELD
LEGERING:	AG 925 CU 75
OPLAGE:	50.000
CREATIE:	LUC LUYCX
PRIJS:	€ 32,50

Het nieuwe 10 EURO zilverstuk

Het nieuwe zilverstuk van 10 euro draagt op de **voorzijde** de afbeelding van het onderzoekstation en drie windturbines met op de achtergrond het silhouet van enkele bergtoppen. Onderaan werd de tekst "Princess Elisabeth Antarctica" geplaatst en bovenaan prijkt het logo en de naam van de International Polar Foundation.

De **keerzijde** draagt de landkaart en de 12 sterren van de Europese Unie, de landsaanduiding en de nominale waarde. Bovendien werd op deze zijde het logo van het International Polar Year aangebracht als kenteken voor de gezamenlijke muntuitgifte door een aantal Europese lidstaten.

Het nieuwe stuk werd ontworpen en gegraveerd door **Luc Luycx** en wordt enkel in **Proefkwaliteit** aangeboden in een stijlvol geïllustreerde verpakkingsblistel. Verkoopprijs : **€ 32,50**. Oplage: wereldwijd max. **50.000** stuks.

Meer Info :

- www.belspo.be • www.polarfoundation.org
- www.ipy.org

**BEPERKTE
UITGIFTE**
SLECHTS
50.000
STUKKEN

Een gouden muntslag

In 2005 startte de Munt met de uitgifte van een gouden triptiek rond de 175^e verjaardag van België, de Belgische Dynastie en de Belgische Muntslag. Dit jaar wordt deze triptiek voltooid met de uitgifte van een 100 euro goudstuk ter gelegenheid van 175 jaar Belgische muntslag.

1832 - 2007: 175 Jaar Belgische muntslag

Na het uitroepen van de Belgische Onafhankelijkheid in 1830 en de keuze van een staatshoofd in 1831, was de keuze van een munteenheid voor de jonge staat de vervolmaking van het onafhankelijkheidsstreven:

LEOPOLD I (1831-1865)

De eerste muntwet van 5 juni 1832 bracht min of meer orde in de monetaire toestand waarbij verschillende munt denominaties circuleerden. Deze wet bepaalde de eenheid als 5 g zilver met een gehalte van 9/10^e fijn, gaf ze de naam "frank" en voorzag ze in de aanmunting van gouden en zilveren stukken en koperen pasmunt. De eerste jaren van de Munt verliepen moeizaam wat onze afhankelijkheid van vreemde munten vergrootte en de geldcirculatie bemoeilijkte. De nieuwe munten werden vervaardigd in een gebouw op de hoek van het muntplein en de Bisschopstraat in Brussel, waar nu het centrale postgebouw staat. Tijdens deze periode doen de eerste Europese kopernikkelen stukken hun intrede.

LEOPOLD II (1865-1909)

In 1865 werd de Latijnse Muntunie opgericht tussen België, Frankrijk, Italië en Zwitserland. Vanaf 1886 verschenen de eerste munten met Nederlandse tekst en vanaf 1901 werden de zilverstukken van door een nieuwe reeks vervangen. De koper-nikkelstukken met een middengaatje moesten de plaats innemen van de stukken van 5, 10 en 25 c van hetzelfde metaal. De ateliers en het personeel van de Koninklijke Munt werden in 1880 ondergebracht in een nieuw Muntgebouw te Sint-Gillis.

ALBERT I (1909-1934)

In 1914 werd de muntslag tijdelijk stopgezet. Bij gebrek aan geldstukken werden kleine bankbiljetten uitgegeven en zinken pasmunten geslagen. Ter vervanging van bepaalde vooroorlogse zilverstukken en vooral van de biljetten van 2 en 1 frank werden vanaf 1922 nikkelen "muntpenningbons" van het type "België gewond" uitgegeven. In 1926 werd een nieuwe rekeneenheid gecreëerd: de belga, met een waarde van 5 F; deze stukken kregen echter geen goed onthaal en vloeiden massaal terug. Met baron Josse Allard Jr. verdween in 1931 de laatste afstammeling van de familie die sedert 1846 aan het hoofd van de Munt had gestaan. Deze instelling werd voortaan rechtstreeks door de Staat geëxploiteerd en d.m.v. een Muntfonds beheerd.

LEOPOLD III (1934-1951)

Na het onverwachte overlijden van Koning Albert I werd in 1936 gestart met de muntslag met het portret van Leopold III door de uitgifte van de nikkelstukken van 5 F. De wet van 10 nov. 1938 voerde een grondige reorganisatie van de pasmunt door; de stukken met een middengaatje van 25, 10 en 5 c, die vanaf 1941 in zink werden geslagen, zijn de meest frappante voorbeelden uit deze periode.

PRINS KAREL (1944-1950)

De naar Londen uitgeweken leiding van de Nationale Bank bracht niet alleen biljetten met heel lage waarde in omloop, maar ook het in 1944 in Philadelphia geslagen 2 fr.-stuk van galvaniseerd staal. Na de bevrijding in 1944, legde Karel, Graaf van Vlaanderen en broer van Koning Leopold III, op 21 sept. 1944 de grondwettelijke eed als regent af. Begin 1946 werd de nooit echt door het publiek aanvaarde Belga wettelijk afgeschaft. Tijdens het regentschap van prins Karel kregen de munten in 1948 nieuwe beeldenaars; deze muntstukken bleven tot in de jaren 1980 in omloop.

BOUDEWIJN (1951-1993)

De eerste nieuwe munttypen onder Koning Boudewijn zijn de 50 en 20 c. met het mijnwerkersprofiel; het in 1964 geslagen 25 c.- stuk met de koninklijke initialen gaf echter het startsein voor een vernieuwingsbeweging. Die culmineerde in het 10 fr.- stuk van 1969 en het 20 fr.- stuk van 1980. In 1976 verhuisde de Koninklijke Munt van het atelier in Sint-Gillis naar de Pachecolaan. Met de nieuwe stukken van 5 fr. (1986) en 50 fr. (1987) waren een poging om de - veeleer traditionele - nationale numismatische kunst een nieuw elan te geven. De stukken van 20 en 50 fr. beantwoordden trouwens aan het streven van de Schatkist om haar biljetten door munten te vervangen.

ALBERT II (1993)

De regeerperiode van de huidige koning wordt monetair vooral gekenmerkt door de invoering in 1994 van een nieuwe muntreeks met beeldenaar van de nieuwe koning en in 2001 door de introductie van de EURO, de eenheidsmunt van de Europese Unie.

Het derde goudstuk van 100 EURO

Het nieuwe goudstuk van 100 euro draagt op de voorzijde de afbeelding van de schroefpers van de hoofdtechnicus van de toenmalige Munt, J. Desaint, waarmee de eerste Belgische muntstukken in 1832 werden geslagen. Rond deze afbeelding werd een verkleinde weergave van zes muntstukken geplaatst, die elk niet alleen de regeringsperiode van de zes koningen symboliseren maar tevens een doorsnede vormen van onze monetaire geschiedenis (van centraal onderaan, in wijzerzin):

- de voorzijde van de eerste zilverstukken uit 1832, van P.J. Braemt
- de keerzijde van de eerste Europese muntstukken met een middengaatje van A. Michaux
- de voorzijde van het stuk van 50 ct - type Mijnwerker van M. Rau
- de voorzijde van de Eurostukken van J. Keustermans
- de keerzijde van de kwartjes met middengaatje van O. Jaspers
- de voorzijde van de stukken "België gewond" van A. Bonnetain.

De keerzijde toont de landkaart en de twaalf sterren van de Europese Unie, de landsaanduiding en de nominale waarde. De gravures voor beide zijden zijn het werk van onze huisgraveur Luc Luycx. Prijs: € 330.. Oplage: wereldwijd max. 5.000 stuks.

Van onder naar boven en van oud naar nieuw: het eerste muntgebouw op het Muntplein, het Munthof te Sint-Gillis en de huidige zetel van de Koninklijke Munt gelegen aan de Pachecolaan te Brussel

KENMERKEN

NOM. WAARDE	100 EURO
KWALITEIT	PROOF
DIAMETER	29 MM
GEWICHT	15,55 G
GEHALTE	GOUD 999 ‰
OPLAGE	MAX. 5.000
VERPAKKING	SCHRIJNTJE
PRIJS	330 €

Klein maar fijn: het tweede mini-goudstukje van 12½ euro

€ 59

KENMERKEN	
NOM. WAARDE	12½ EURO
KWALITEIT	PROOF
DIAMETER	14 MM
GEWICHT	1,25 G.
GEHALTE	GOUD 999 ‰
OPLAGE	MAX. 15.000
VERPAKKING	SCHRIJNTJE
PRIJS	59 €

Vorig jaar werd een nieuwe munt denominatie gelanceerd ter gelegenheid van de 175^e verjaardag van de Belgische Dynastie. Zoals het hoort prijkte de eerste vorst van ons land, Koning Leopold I, op de voorzijde van het goudstukje van 12 ½ Euro. Het was meteen het allerkleinste geldstukje dat ooit in de Koninklijke Munt van België werd geslagen en gezien de fel gestegen goudprijs en de beperkte oplage werd het al vrij snel een waar collector's item, dat echter voor iedere beurs bereikbaar bleef.

Bij de uitgifte van dit eerste stukje kondigden we al aan dat dit het begin zou zijn van een reeks waarbij alle Belgische koningen aan bod zouden komen. Dit jaar zal de beeldenaar van Koning Leopold II de voorzijde van het nieuwe stukje sieren.

De tweede Koning der Belgen is - door zijn Congo-politiek - weliswaar de meest verguisde van onze staatshoofden, maar zijn invloed op de geschiedenis van België kan niet worden onderschat. Zijn bewind wordt namelijk gekenmerkt door een economische en culturele expansie, waarbij in het bijzonder de hoofdstad Brussel onmiskenbaar het stempel van de koning-stedenbouwer draagt.

Luc Luyckx baseerde zich voor de gravures op de medaille geslagen ter gelegenheid van de inhuldiging van de Koning uit 1865 van Leopold Wiener. De beeldenaar van Koning Leopold II is naar rechts gekeerd met links ervan een koningskroon en de Latijnse benaming van de vorst, LEOPOLDUS II; het jaartal 2007 vervolledigt de voorzijde. De zittende leeuw op de keerzijde werd eveneens door Luc Luyckx gegraveerd naar het model van de bij de wet van 5 juni 1832 ingevoerde koperen pasmunt.

Dit tweede stukje zal volgend jaar worden gevolgd door een stuk met de beeldenaar van Koning Albert I, grootvader van zowel Koning Boudewijn als van de huidige Koning Albert II. Het goudstukje wordt enkel in de **allerhoogste proof-kwaliteit** aangeboden, verpakt in een **luxe-doesje** en voorzien van een **genummerd echtheidscertificaat**.

Claude Charlier werd geboren te Namen in 1930. Hij studeerde aan de École d'Art van Maredsous waar hij vooral het beeldhouwen, goudsmeden, koperslagen en tekenen oefende. Hij deed zijn legerdienst in 1952-53 (die duurde toen 2 jaar). Na een jaar in België zocht het leger een decorateur voor zijn nieuwe kazerne te Kamina (Katanga) en Charlier stelde zich kandidaat. Zo bracht hij het tweede jaar van zijn legerdienst door in Belgisch Congo.

De Congolese microbe had hem blijkbaar te pakken want na zijn legerdienst ging hij op avontuur naar Elisabethstad (Katanga). Hij kwam er aan de kost met 12 stielen: tuinen aanleggen, fresco's tekenen, land opmeten, enz. Hij kwam er ook in contact met de Belgische architect Claude Strebelle die hem een lokaal aanbood in zijn architectenbureau. Daar kon Charlier als zelfstandige zijn kunsten uitoefenen, voornamelijk het beeldhouwen in metaal en het koperslagen. Hij organiseerde er enkele tentoonstellingen en liet zich opmerken.

In 1956 werd hij professor aan de Academie van Elisabethstad en in 1961 werd hij er directeur, een functie die hij tot 1980 zou bekleden. Ondertussen werd hij ook opgemerkt in de hoofdstad Kinshasa en werd hij raadgever aan het Ministerie van Nationale Opvoeding. Hij opende zelfs een afdeling koperslagen aan het Institut Supérieur de l'Académie des Beaux-Arts te Kinshasa. In 1980 keerde hij terug naar België en werd directeur van de Avond-academie van Namen. In 1995 ging hij met pensioen. In die 15 jaar had hij het aantal studenten en professoren verdrievoudigd.

De munten van Katanga

In 1960 scheurde Katanga zich af van Congo. Charlier werd benaderd door minister van Financiën Jean-Baptiste Kibwe en gevraagd munten voor Katanga te ontwerpen. Hij maakte een groot papieren ontwerp van de voor- en keerzijde voor een 5 en 1 frankstuk, evenals een maquette in koper van de voorzijde in 3 exemplaren, 10 à 15 cm diameter. Via een vertegenwoordiger van het Engelse bedrijf ICI (Imperial Chemical Industries) verliepen de contacten met Engeland om de munten daar te laten slaan. Het ontwerp werd voorgesteld aan president Tshombe die de zaak goedkeurde. Helaas kreeg Charlier het ontwerp en de maquettes nooit terug, maar er zijn wel foto's van bewaard gebleven, hier afgebeeld. De munten werden door de Munt van Birmingham geslagen en in 1961 in omloop gebracht. Er werd ook een gouden afslag van de 5 frank gemaakt.

Katanga floreerde korte tijd goed en het hoogtepunt ervan was de Foire Internationale in juli 1961 te Elisabethstad. Deze moest de mijnactiviteiten in de verf zetten. Bij die gelegenheid werd ook een wedstrijd georganiseerd voor het ontwerpen van een speciale serie postzegels waaraan Charlier deelnam en won. Zo werden zes zegels "Foire Internationale 1961" uitgegeven met drie verschillende motieven: landbouw, transport en industrie. Elke postzegel toont ook drie katangakruisen, het symbool van Katanga. Ze waren destijds ook in België verkrijgbaar voor verzamelaars. Merk op dat de munten ook 3 katangakruisen tonen: twee op de voorzijde en een op de keerzijde.

Wat staat er afgebeeld op de Katangese munt?

Op deze vraag antwoordde Claude Charlier: *een bananentros! Maar toen wij repliceerden dat bananen omhoog groeien en vrij rechte trossen vormen, onderaan niet in een punt toelopend, antwoordde hij: dan is het een bananentros op zijn kop; en ik moest ook die bananentros binnen die cirkel van de munt krijgen, daarom is hij onderaan smaller. Bijna waren wij vergeten dat een graveur ook een "dichterlijke vrijheid" heeft. Laten we het dus een bananentros noemen, gezien door het oog van een kunstenaar.*

(Met dank aan Leopold Verbist)

Gouden afslag van de Katangese munt van 5 frank

Fotos van Charliers maquette en ontwerptekening die helaas verloren gingen

NIEUW

Het tweede verzameletui van herdenkingsmunten van 2 euro

Ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van het **Verdrag van Rome** hebben de landen van de eurozone een herdenkingsmunt van 2 euro uitgegeven.

Reeds vele verzamelaars hebben het eerste verzameletui met de munten uit België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland aangekocht. Vandaag stellen wij u het **tweede verzameletui** voor met de munten uit Finland, Griekenland, Ierland, Oostenrijk, Portugal en Spanje.

Prijs : 42 €
Beperkte oplage !

De opschriften "Verdrag van Rome 50 jaar", "Europa" en de naam van het uitgevende land zijn weergegeven in de respectieve talen of in het Latijn. De opschriften verschillen dus van land tot land.

Eerste muntreeks gemist ?

Geen nood!

Op dit moment hebben wij nog een beperkt aantal exemplaren van deze eerste muntreeks in voorraad.

Wacht echter niet te lang om te bestellen.

Onze voorraad is immers niet onuitputtelijk en wie eerst komt wordt uiteraard eerst bediend!

Een goede raad : bezorg ons uw bestelbon vandaag nog!

PRIJS
42 €

